

Sadba brambor

Kapitola 7.

Stránka 29

V roce 2015 došlo k zásadní změně legislativy, kategorie, počty generací, zdravotní stav porostů, mechanický rozbor sadby atd.. Tyto změny jsou platné od 1. 1. 2016. Sklizeň, hodnocení porostů a mechanický rozbor sadby z roku 2015 bude hodnocen podle původní vyhlášky. Přihlašování porostů na rok 2016 je nutné již zasílat na novém formuláři i další hodnocení již pak podléhají změnám dle vyhlášky č. 368/2015.

Požadavky na množitelské porosty a sadbu brambor - změny dle vyhlášky č. 368/2015

požadavky vznikly na základě:

- ♦ prováděcí směrnice Komise 2013/63/EU, kterou se mění přílohy I a II směrnice Rady 2002/56/ES, pokud jde o minimální požadavky na sadbu brambor a partie sadby brambor,
- ♦ prováděcí směrnice Komise 2014/20/EU, o vymezení tříd Unie pro základní sadbu brambor a o podmínkách označování těchto tříd,
- ♦ prováděcí směrnice Komise 2014/21/EU, o minimálních podmínkách a třídách Unie pro sadbu brambor předcházející základní sadbě brambor.

Specifikace kategorií rozmnožovacího materiálu a nejvyšší povolený počet generací

Povolené kategorie a generace

Mateřské rostliny	RM předstupňů	Základní RM ³			Certifikovaný RM	
		S	SE	E	A	B
PBTC	PB					
X	X	X	X	X	X	X

Generace PBTC je určena pro materiál předcházející generaci PB, jehož rostliny a hlízy byly vypěstovány v chráněném zařízení a v pěstebním substrátu, který je prostý škodlivých organismů. Mateřské rostliny musí být prosté *Pectobacterium* spp., *Dickeya* spp., viru svinutky bramboru a virů A, M, S, X a Y. Mateřská rostlina je identifikovaná rostlina, ze které je používán materiál k rozmnožování, mateřskou rostlinou se rozumí mikrohlízy, je-li použito mikrovegetativní množení, a klonový materiál, je-li použita klonová selekce.

UPOZORNĚNÍ

V této kapitole najdete

Legislativní základ 29

Požadavky dle vyhlášky č. 368/2015 29

Porovnání kategorií a generací pro rok 2016 32

Požadavky na vlastnosti sadby brambor 32

Hlášení sadby brambor z jiné země původu 34

Porovnání kategorií a generací pro dovoz sadby z EU 34

Kontrola sadby z dovozu v roce 2016 35

Najdete v publikaci

Počty generací:

PBTC – 1 generace

PB – Maximální počet generací sázených na poli je **4**, pokud není na úřední návěsce generace uvedena, považuje se daná sadba brambor za poslední generaci, která je v dané kategorii povolena.

Číslo generace musí být uvedeno i na Žádosti o uznání množitelského porostu.

S, SE, E – **3** generace (nelze množit z generace do stejné generace)

A – **1** generace

B – **1** generace

Lze založit porost generace B, u kterého nebude sadba testována na výskyt virů, pak musí být na návěsce uvedeno **NETESTOVÁNO** a na Žádosti o uznání množitelského porostu uvedeno **NETESTOVAT**. Jedná se o sadbu určenou výhradně k použití u stejného množitele. Tato sadba nesmí být uvedena do oběhu.

Počet a termíny přehlídek - beze změny

Minimální izolační vzdálenosti množitelských porostů – beze změny

Čistota druhu a čistota odrůdy

Zpřísnění vyhlášky u % výskytu odchylných typů a jiných odrůd

Stupeň množení	Nejvyšší povolené % výskytu odchylných typů a jiných odrůd
PBTC	0
PB	0,01
S	0,1
SE	0,1
E	0,1
A	0,2
B	0,5

Žádost

- o uznání osiva/sadby
(příloha č. 7)

Zdravotní stav porostu

Choroby, škůdci	% rostlin s příznaky napadení chorobami						
	Mateřské rostliny PBTC	PB	S	SE	E	A	B
virózy celkem	0	0,1	0,2	0,5	0,8	2,0	6,0
Bakteriální černání stonků bramboru (<i>Dickeya</i> spp., <i>Pectobacterium</i> spp.)	0	0	0,1	0,5	1,0	2,0	4,0

Nejvyšší přípustné hodnoty výskytu příznaků napadení viry platí pouze tehdy, jedná-li se o virové choroby způsobené viry běžnými v Evropě.

V porostu se nerozlišují příznaky napadení lehkými a těžkými viry

Zkoušky potřebné ke zjištění vlastností množitelských porostů

Zkoušení laboratorní metodou

	PBTC	PB	S	SE	E	A	B ¹	B ^{1,4}
% hlíz napadených virózami	0	0,5	1,0	2,0	4,0	8,0 5,0 ¹	10,0	-
testované viry	Svinutka, Y, A, M, X, S	Svinutka, Y, A, M ² , X ² , S ³	Svinutka, Y, A, M ² , X ²	Svinutka, Y, A, M ² , X ²	Svinutka, Y, A, M ² , X ²	Svinutka, Y	Svinutka, Y	žádné

1. Sadbu brambor lze vyrábět v generaci B pouze za předpokladu, že použitý výchozí rozmnožovací materiál obsahuje nejvýše 5,0 % hlíz napadených viry.
2. zjištěná hodnota testovaných virů se násobí koeficientem 0,16.
3. zjištěná hodnota testovaných virů se násobí koeficientem 0,025.
4. sadba určená výhradně k použití v další generaci u stejného množitele k založení produkční plochy brambor; na návěškách takové sadby brambor, která nebyla laboratorně testována na virózy, musí být uvedeno **NE-TESTOVÁNO** spolu s informací, že tento materiál lze použít výhradně u stejného množitele k založení produkční plochy brambor.

V roce 2016 je procento výskytu viru dáno desetinou čárkou, tedy nebude možné sadbu zaokrouhlovat.

Porovnání kategorií a generací z roku 2015 pro rok 2016 s ohledem na zdravotní stav:

2015	Šlechtitel- ský RM	SE1	SE2	E1	E2	E3	A	B	
2016	Mateřské rostliny PBTC	PB3	PB4	S	SE	E	A	B	B NETESTO- VÁNO
Maximální hodnota % hlíz napade- ných viry zjištěných ELISA tes- tem v roce 2015	0	0,5	0,5	1,4	2,4	4,4	8,4 5,4 ¹	10,4	10,4

1. Sadbu brambor lze vyrábět v kategorii B pouze za předpokladu, že použitý výchozí rozmnožovací materiál obsahuje nejvýše 5,4 % hlíz napadených viry, zjišťováno metodou ELISA.

Požadavky na vlastnosti sadby brambor

Sadba brambor ze sklizně 2015 bude uznávána podle původní vyhlášky. Výsledek mechanického rozboru bude uveden na starých formuláři.

Způsob vzorkování sadby je každoročně stanovován v pokynech pro vzorkování, které vydává ÚKZÚZ, odbor osiv a sadby.

Zasílání výsledků mechanického rozboru sadby brambor (včetně žádosti o uznání sadby) na místně příslušné oddělení OOS je bezpodmínečně nutné provést do 3 dnů po provedení rozboru.

V roce 2016 je nový systém mechanického rozboru rozdělen podle jednotlivých vad, kategorií a generací:

Číslo vady	Vada		PBTC	PB	S, SE, E		A, B	
1	Měkká hniloba hlíz	Měkká a suchá hniloba celkem	0	0,2	0,2	0,5	0,2	0,5
	Suchá hniloba hlíz				0,5		0,5	
2	Vločkovitost hlíz bramboru ²		0	1,0	5,0		5,0	
3	Strupovitost bramboru ¹		0	5,0	5,0		5,0	
4	Prašná strupovitost bramboru ²		0	1,0	3,0		3,0	
5	Scvrklé hlízy ³		0	0,5	1,0		1,0	
6	Vnější vady způsobené mechanicky nebo škůdci, hlízy poškozené mrazem a zapařením		0	3,0	3,0		3,0	
1 - 6	Celkem vady č. 1 až 6		0	6,0	6,0		8,0	
7	Příměs zeminy a jiných nečistot			1,0	1,0		2,0	
8	Hlízy jiných odrůd a odchylných typů				0,25		0,5	
9	škodlivé organismy, které je zakázáno zavlékat a rozšiřovat na území Evropské unie		Nesmí se vyskytovat					

1. Za napadené se považují hlízy, u kterých je postiženo více než 1/3 povrchu hlízy – počítáno součtem plochy postižených míst.
2. Za napadené se považují hlízy, u kterých je postiženo více než 10,0 % povrchu hlízy – počítáno součtem plochy postižených míst.
3. Hlízy, které jsou nadměrně dehydrované a zvrásnělé, včetně dehydratace způsobené stříbřitostí slupky bramboru.

Seznam osob oprávněných k provádění mechanického rozboru sadby brambor kategorií A a B (příloha č. 1)

Žádost

- výsledek mechanického rozboru sadby brambor (příloha č. 8)

Žádost

- o odběr vzorku (příloha č. 10)

Hlášení sadby brambor z jiné země původu

Podmínky pro dovoz rozmnožovacího materiálu a požadavky na oznámení dovozu jsou uvedeny v kapitole 14.

Porovnání kategorií a generací pro dovoz sadby z EU s ohledem na zdravotní stav:

	Mateřské rostliny	RM předstupňů		Základní RM			Certifikovaný RM	
	fialová	bílá s fialovým pruhem		bílá			modrá	
2015		SE1	SE2	E1	E2	E3	A	B
2016	PBTC	PB4		S	SE	E	A	B

Žádost

- o povolení dovozu rozmnožovacího materiálu
(příloha č. 12)

Oznámení dovozu

(příloha č. 13)

U kategorií vytištěných v tabulce tučně musí být doložen doklad od nezávislé autority o zdravotním stavu sadby brambor na virózy.

Pro PB4 nesmí být hodnota vyšší než 0,5%
Pro S nesmí být hodnota vyšší než 1,0%

Toto pravidlo platí pro všechny země původu

U kategorie A musí být doložen doklad z Německa, Belgie, Dánska, Finska, Itálie, Polska, Slovenska a hodnota testovaných virů nesmí být vyšší než 5,0%

Na zahraničních návštěkách, u kterých jsou uvedeny kategorie a generace jiné než uvádí nové směrnice EU, bude postupováno individuálně

Kontrola sadby z dovozu v roce 2016

Vzorkování pro kontrolu výskytu virových chorob:

Maximální počet odebraných vzorků 150 ks.

Generace	Náchylné odrůdy	Ostatní odrůdy
RM předstupňů a základní	30 %	15 %
A	25 %	10 %
B	15 %	5 %

Při odběru vzorků se odebírají přednostně náchylné odrůdy.

Náchylné odrůdy: Annabelle, Asterix, Belmonda, Carrera, Ditta, Everest, Evita, Excellency, Fabiola, Fortus Impala, Madona, Marketa, Orlena, Priamos, Sinora, Saturna, Taisiya, Tosca, Xerxes.

Ostatní odrůdy: preferovat odrůdy, které byly do ČR dovezeny poprvé

Vzorkování pro kontrolu sadby z hlediska karanténních bakterióz bramboru:

Maximální počet odebraných vzorků 70 ks.

Generace	Počet vzorků
A	40
B	30

- ♦ Vzorkování provádějí semenářští inspektoři.
- ♦ O vzorkování jakékoli sadby z dovozu lze požádat, vzorek bude předán k otestování na VÚB (ÚKZÚZ účtuje vzorkování a VÚB účtuje test ELISA).
- ♦ Pro vzorkování je nutné sdělit přidělené tuzemské číslo dovozové partie do místa odběru vzorku, tj. do místa skladování. Nebude-li pracovník ÚKZÚZ znát toto číslo při odběru vzorku, neprovede vzorkování.

Sdělení výsledků:

- ♦ Výsledky (originál) zasílá neprodleně oddělení OS Havlíčkův Brod na OOS Praha, které zajistí rozesílání výsledků dodavatelům v písemné i elektronické podobě a kopii na místně příslušné regionální oddělení OS, které zajistilo vzorkování.
- ♦ Výsledky, které obdrží dodavatel, mohou být případně podkladem pro následnou reklamaci zboží.
- ♦ U partií sadby brambor, u nichž se projeví vyšší výskyt virových chorob, bude Ústav postupovat podle § 22 odst. 7 zákona č. 219/2003 Sb.

Revize

Postup pro odběr vzorků a následné testování je stejný jako v roce 2015